

Gustav Pedersens tale efter M/S Hans Hedtofts forlis

Taler

Gustav Pedersen
Politiker

Dato

10. februar 1959

Sted

Folketinget

Omstændigheder

Den 30. januar 1959 ramte Grønlandsskibet M/S Hans Hedtoft et isbjerg på vej fra Grønland til København og forliste. I alt 95 personer omkom, blandt andre det grønlandske folketingsmedlem Augo Lyng.

- 1 For en uge siden syntes vi, at end ikke den store og stærkt voksende ængstelse måtte berøve os håbet om, at der kunne være mulighed for redning af mandskab og passagerer på Grønlandsskibet „Hans Hedtoft”

- 5 I dag, da de kyndige har måttet opgive troen på, at redning kan være inden for mulighedernes grænse, har de pårørende måttet gøre sig fortrolig med, at selv det største opbud af menneskelig snilde ikke kunne skabe et skib, der gav fuld sikkerhed; de tvinges så umenneskelig hårdt til at se i øjnene, at deres kære var magtesløse i den frygtelige kamp mod storm og sø, og at den offervilje og
- 10 tapperhed, som både andre nationers og vore egne landsmænds redningsaktioner bar vidnesbyrd om, var forgæves.

Vi tør ikke tro, at selv den oprigtigste medleven i de pårørendes sorg kan dulme den smerte, der er samlet gennem dages og nætters svingen mellem håb og frygt

15 for at ende i den fortvivlelse, der er så meget stærkere, fordi sindene reagerer mod tanken om, at alt er forbi.

Vi tør heller ikke have illusioner om, at sorgen bliver mildnet, fordi der ikke behøver at støde økonomiske bekymringer til.

20

Når imidlertid engang minderne får deres plads i samtalerne om de savnede og i de tanker, der især farves af minder, tør vi håbe, at det betyder noget, at ikke blot de efterladte vil værne disse minder, der fortæller om kvinder og mænd, for hvem pligtfølelsen gik forud for ængstelsen for fare og vanskeligheder.

25

Vi ved, at vi her tør være fuldt overbevist om, at vi taler på både det grønlandske

og det danske folks vegne, når vi siger:

30 De var pligttro landsmænd, der blev revet bort fra deres gerning, og nationen skylder dem at hædre og værne deres minde.

Der er fast tradition for, at folketinget mindes de kolleger, der går bort midt i deres gerning; og uanset at *Augo Lynge* kun er meldt savnet, må det være rigtigt, at det er i dag, vi mindes hans indsats i Danmarks folketing.

35

Augo Lynge blev i mere end én henseende pioner. Han øvede fra sine unge år en betydelig indsats for at forberede sig selv og det grønlandske folk, men især den nye generation, til en helt anden tilværelse end det primitive fiskerliv, der gennem århundreder var de fleste grønlænderes eneste eksistensmulighed.

40

Augo Lynge forstod - før den overvejende del af hans landsmænd - at en ny tids teknik, der ikke kunne standse ved nogen landegrænse, krævede en total omlægning af Grønlands erhvervsliv. Derfor dygtiggjorde han sig allerede tidligt til en opdragergerning, der tilsigtede at bane vej for nye arbejdsmetoder og nye former for samvirke også med den øvrige del af Danmarks rige.

45

I sit arbejde som lærer og sysselmand, som kommunalmand og landsrådsmedlem var han stadig banebryderen, der deltog i forberedelsen af den indsats, der skulle skabe et bedre, et sundere og et rigere Grønland.

50

Det var en lykke, at vi, da grundloven af 1953 inddrog grønlandske repræsentanter i rigets lovgivningsarbejde, havde folk som Augo Lynge, der gennem et livs arbejde havde uddannet sig til den næste pionergerning, nemlig den at føre det nye Grønlands problemer frem til sagkyndig behandling i folketinget. Det var ingen let gerning, for selv om der i alle partier var redbon vilje til at forstå og imødekomme de grønlandske krav, var der jo i alle tilfælde praktiske overgangsvanskeligheder at klare. Netop derfor bliver den kendsgerning, at Augo Lynge nåede store resultater, en stærk understregning af værdien af hans dygtige og målbevidste livsgerning.

60

Kun af hensyn til de kommende generationer behøver jeg at gøre opmærksom på, at det ikke blot er den grønlandske pioner, men også den afholdte kollega, vi har mistet og savner.

Da den anden Grønlandspioner, Frederik Lyngge, døde i november 1957, kun 4 år efter sin indtræden i folketinget, håbede vi, at Augo Lyngge måtte få lang tid til at fortsætte sin del af det banebrydende arbejde.

70 Dette håb tør vi ikke længere bevare, men vi tør sige, at Augo Lynges gerning, der blev så pludselig afbrudt, vil bære frugt gennem en voksende vilje til at løse det levende Grønlands mange spørgsmål, og i dette arbejde vil vi ære Augo Lynges minde.

75

Kilde

Manuskriptet er taget fra folketingstidende.dk med tilladelse fra udgiver

Kildetype

Digitalt manuskript

80 **Tags**

Folketingstale, Mindetale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/gustav-pedersens-tale-efter-m-s-hans-hedtofts-forlis>

85

90

95

100